

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností na

říjen 2020

Josef Blau

Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice

Baar, Jindřich Šimon P. - spisovatel

* 07. 02. 1869 - Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)

+ 24. 10. 1925 - Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice, Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice), Přimda (okr. Tachov), Putim (okr. Písek)

Literatura: Lexikon české literatury. A-G. Praha, Academia 1985., Hofmeisterová, B.: Okouzlený milenec Chodska. O katolické poezii. Katolické noviny, 1989, č. 7, s. 5., Několik poznámek k dílu J. Š. B. Literární měsíčník, 1987, č. 8, s. 107-110., Chodský rebel. Svobodné slovo, 1989, 7. 2., s. 5., Poslední Baarův projev na veřejnosti. Česko-bavorské Výhledy, 1991, č. 21, s. 5., Vzpomínka na J. Š. Baara. Bezděkovský zpravodaj, 1992, č. 1, s. 6., Dopis J. Š. Baara z Klenčí. Plzeňský deník, 1992, 10. 12., č. 76, s. 6., Křížová cesta spisovatele J. Š. Baara. Domažlický deník, 1995, 25. 10., č. 250, s. 12., Několik vzpomínek na J. Š. Baara. Domažlicko, 1995, č. 43, s. 6., Poslední Baarova léta v Klenčí. Domažlický deník, 1996, 20. 1., č. 17, s. 11., Hásek, J.: Nekoronovaný chodský král. Dom. deník, 3, 1996, 6. 4., č. 83, s. 11., Kotal, J.: 110 let od narození J. Š. Baara. In: Z Chodského hradu. 1979, s. 36. Domažlice, MCH 1979., Hofmann, G.: Ještě k původu a životě Maxmiliána Obentrauta. In: Sborník Muzea Chodska v Domažlicích, 18-23. Domažlice, MCH 1997., Vorlíček, J.: 130 let od narození J. Š. Baara. Dom. deník, 8, 1999, 5. 2., č. 30, s. 12., Cibulková, M.: Velký syn Chodska J. Š. Baar. Domažlicko, 9, 1999, 24. 2., č. 8, s. 4., Majtánová, M.: Jaký byl opravdový život Jindřicha Š. Baara. Domažlicko, 12, 2002, 23. 10., č. 43, s. 5., 30. 10., č. 44, s. 5., č. 45, s. 5, č. 46, s. 5., Tauer, V.: Před 135 lety se v Klenčí narodil J. Š. Baar. Dom. deník, 13, 2004, 4. 2., č. 19, s. 9., Buršíková, E.: 80. výročí úmrtí J. Š. Baara. Čakan, 2005, č. 10, s. 7., Kumpera, Jan: Osobnosti a západní Čechy. Plzeň, Ševčík 2005, s. 297.

Anotace: Spisovatel a katolický kněz, svým dílem se zasloužil o popularizaci Chodska v české literatuře a národním povědomí. Pocházel ze starého selského rodu v Klenčí. Narodil se na masopustní neděli. Gymnázium vystudoval v Domažlicích (1888), z hmotných důvodů vstoupil do bohosloveckého semináře v Praze, vysvěcen na kněze 1892. První mši sloužil v Putimi, druhou v Klenčí. Stal se kaplanem na Přimdě, později působil ve Spáleném Poříčí, Stochově, Ořechu, Úněticích, Kloboukách, Volyni. Otec mu zemřel r. 1892, matka 1915. Dne 14. 11. 1918 se stal předsedou Jednoty duchovenstva, v březnu 1919 funkci složil a požádal ze zdravotních důvodů o penzi. Do Klenčí se jako penzista vrací v září 1919. V létě 1925 je raněn mrtvicí, umírá náhle v říjnu, pohřben 27. října. Dne 17. července 1932 byla na jeho rodném domku odhalena pamětní deska, 5. 7. 1933 byl na Výhledech slavnostně odhalen Baarův pomník se sochou Ladislava Šalouna (5. července 1947 byl znovuodhalen). Jeho prvotiny oslovily čtenáře v básnické sbírce Rodnému kraji, kde vyšla i báseň Bulačina. Ta byla roku 1925 zhudebněna Jindřichem Jindřichem a stala se hymnou Chodska. Svou básní z knihy Z chodských písní zahajoval r. 1895 Almanach katolických českých básníků. Stěžejním dílem, které jej proslavilo, byl Jan Cimbury, který vyšel v roce 1908. Nejoblíbenějšími díly se stala trilogie o národním obrození Chodska Paní komisarka, Osmáčtyřicátníci a Lůsy, dále romány Farská panička, Holoubek a Skřivánek, povídky Báby a dědkové, Hrnčená bába, Hanče a knížka pro děti Hanýžka a Martínek. Od pohádek, zachycených v lidové řeči, přes povídky, romány a obrázky z přírody zahrnuje dílo J. Š. Baara na třicet svazků. V díle se často objevuje symbol cesty, který je i možné přirovnat k lidské cestě životem. Zajímavé je to, že počet kapitol či povídek v knihách bývá často totožný s čísly 10 nebo 14, což je i počet obrazů, které má Křížová cesta (soubor obrazů znázorňujících putování Ježíše Krista). Významná byla jeho činnost národopisná a folkloristická. Na sklonku

19. století zapsal na 1 400 chodských písní. V románu Lůsy zachytil postavu Maxmiliána Obentrauta, jehož původ je nejasný a je spojován s rody Trauttmansdorffů a Stadionů. Pokrevně sprízněn s J. F. Hruškou. K zájmu o Chodsko přivedl svého přítele F. Teplého, spolu s ním a J. F. Hruškou vydal Chodskou čítanku. Vydavatelem, pořadatelem a vykonavatelem literární pozůstalosti se stal J. Štěpánek. - 95. výr. úmrtí

Baar, Josef - farář

* 31. 10. 1835 - Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)
+ 15. 12. 1907 - Putim (okr. Písek)

Místa působení: Písek, Putim (okr. Písek)

Literatura: Autority Národní knihovny., Felix, E.: Chodsko v našem písemnictví, s. 28. Plzeň 1940., Ottův slovník naučný, díl 3., s. 4., Praha 1890.

Anotace: Kaplan a katecheta v Písku, farář v Putimi. Studoval gymnázium v Plzni, bohosloví v Českých Budějovicích, kde se stal důvěrným přítelem Václava Čenka Bendla. Autor náboženských her a spisů (např. Mladí pastýři betlémské - hra pro dívky, 1872, Malí vojáci, aneb Kdo neposlouchá, bývá bit, 1873). Napsal malý spisek o historii Jana Sladkého Koziny. Kozinovi je věnována i práce, která měla vyjít podle E. Felixe v píseckých Zlatých listech pravděpodobně v 70. - 80. letech 19. století. Přispíval do časopisů Poutník od Otavy, Otavan, Prácheň, do Kuldovy Posvátné kazatelny v Olomouci, do níž psal četné řeči a kázání, do Zlaté knihy dívek českých v Písku. Věnoval se sadařství, včelařství a hedvábnictví, založil sadařský spolek pro jižní Čechy se sídlem v Písku a stal se i jeho starostou. Na hospodářské škole v Písku přednášel o hedvábnictví. Roku 1885 se stal farářem v Putimi. Byl strýcem Jindřicha Šimona Baara. - 185. výr. narození

Baarová, Lída - filmová herečka

* 07. 09. 1914 - Praha (okr. Hlavní město Praha)
+ 27. 10. 2000 - Salcburk (Rakousko)

Místa působení: Pec pod Čerchovem (okr. Domažlice), Praha, Německo, Itálie, Rakousko
Literatura: Knihovna Muzea Chodska., Internetová encyklopedie Wikipedia, heslo Lída Baarová., Cibulková, M.: V Peci byl velký zájem o výstavu. Domažlicko, roč. 12, 2002, 10. 07., č. 28, s. 1, fot.

Anotace: Herečka, rodným jménem Ludmila Babková. Pseudonym přijala podle jména přítele svého otce - Jindřicha Šimona Baara, do Pece pod Čerchovem jezdila trávit prázdniny. Údajně měla být milenkou tehdejšího nacistického ministra propagandy Josepha Goebbelse, ona nicméně toto tvrzení vždy popírala. Po ukončení 2. světové války byla československými orgány vyšetřována a vězněna rok a půl za údajnou kolaboraci. V roce 1948 emigrovala do Rakouska. - 20. výr. úmrtí

Babka, Karel - sochař

* 24. 10. 1880 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

+ 26. 03. 1953 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlicko, Moskva (Rusko), Sibiř (Rusko), Zborov (Ukrajina), Praha
Literatura: Knihovna Muzea Chodska., Slovník českých a slovenských výtvarných umělců: 1950-1997; I., A-Č. [Sestavil Zbyšek Malý]. 1. vyd. Ostrava: Výtvarné centrum Chagall, 1998, s. 60.

Anotace: Student profesora Stanislava Suchardy na Umělecko-průmyslové škole v Praze, od roku 1912 činný v Moskvě. Po vypuknutí 1. světové války vstoupil v září 1914 do České družiny, zúčastnil se bitvy u Zborova a i dalších bojových operací. Autorem řady pomníků našich legionářů na Sibiři. Od roku 1922 zaměstnán jako konzervátor Státní památkové péče v Praze. - 140. výr. narození

Blacká, Vlasta - politický vězeň

* 07. 04. 1919 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 31. 10. 2000 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice, Praha

Literatura: Vorlíček, J.: Zemřela Vlasta Blacká. Dom. deník, 9, 2000, 6. 11., č. 258, s. 26.

Anotace: V roce 1938 maturovala na domažlickém gymnáziu, o rok později ji postihlo uzavření vysokých škol. Dobu okupace prožila v kavalieru Sázava, po osvobození se stala sekretářkou místopředsedy vlády Msgre. Jana Šrámka. Od roku 1948 pracovala na ministerstvu zahraničí. Tam byla v roce 1951 komunisty zatčena, obviněna z napomáhání k velezradě a špionáži a odsouzena ke čtyřem letům vězení. Po propuštění se později provdala za Jakuba Blackého. Po roce 1989 se oba zapojili do práce Konfederace politických vězňů, kde se p. Blacká stala hospodářkou domažlické pobočky. Zemřela ve věku 81 let.

- 20. výr. úmrtí

Blacký, Josef - dirigent

* 29. 10. 1920 - Staňkov (okr. Domažlice)
+ 12. 02. 2003 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Staňkov (okr. Domažlice), Plzeň

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 102. Plzeň, KKS 1977., Bernášek, Vl.: Bez taktovky vzpomíná dirigent Josef Blacký. Domažlicko, 7, 1997, 19. 2., č. 8, příloha, fot., Bernášek, Vl.: Dirigent se s životem bez orchestru zatím nevyrovnal. Mladá fronta Dnes, 10, 1999, 3. 2., č. 28, s. 4 přílohy, fot., Holý, J. P.: Muzikantský mistr ze Staňkova. Dom. deník, 9, 2000, 12. 10., č. 238, s. 18., Fiala, J.: Dirigent Josef Blacký se dožívá osmdesáti let. Dom. deník, 9, 2000, 26. 10., č. 250, s. 19., Fiala, J.: Neočekávaně odešel dirigent Josef Blacký. Dom. deník, 12, 2003, 25. 2., č. 47, s. 21., Cibulková, M.: Milenkou mu byla hudba. Domažlicko, 13, 2003, 26. 2., č. 8, s. 4., fot., Holý, J. P.: Odešel vzácný tvůrčí hudebník. Dom. deník, 12, 2003, 27. 2., č. 49, s. 12.

Anotace: Nejprve se učil hrát v rodišti u J. Zahradníka, v roce 1936 vstoupil na pražskou konzervatoř. Působil jako kapelník budějovického Jihočeského divadla, korepetitor Národního divadla, dirigent pěveckého sboru Čs. rozhlasu. Od roku 1958 dirigentem Plzeňského rozhlasového orchestru, od roku 1972 profesorem plzeňské konzervatoře. Učil základy dirigování, čtení partitur a kromě toho vedl konzervatorní symfonický orchestr. V r. 1981 odešel ze zdravotních důvodů do důchodu, ale i potom občas řídil některé veřejné koncerty. Ještě v r. 1996 se jako dirigent aktivně účastnil oslav 50. výročí trvání Plzeňského rozhlasu. Žil ve Staňkově, kde působil i v důchodu na hudební škole. - 100. výr. narození

Blau, Josef - regionalista

* 12. 08. 1872 - Nýrsko (okr. Klatovy)
+ 22. 10. 1960 - Straubing (Německo)

Místa působení: Nýrsko (okr. Klatovy), Klatovsko, Domažlicko, Straubing (Německo), Bavorsko (spolková země, Německo)

Literatura: (aks): Regionální historik J. Blau. Domažlicko, 1995, 26. 10, č. 43, s. 4., Pulánek, H.: Josef Blau. In: Z Chodského hradu 1988, s. 27-45. Domažlice, MCH 1988., Kudrlička, V.: Kalendárium kulturních osobností Šumavy a Chodska, s. 65. P., MMM 1997., Korandová, M.: Piruety na ostří nože. Nýrsko, Muzeum Královského hvozdu, 2016. 240 stran.

Anotace: Narodil se v rodině ševce, po absolvování školy nastoupil jako písař u notáře Sandera a na jeho popud vystudoval učitelský ústav v Praze. Učitelskou dráhu začal v Dešenicích. Po tragické smrti své první ženy se oženil se sestrou skladatele Jindřicha Barborou. K publikační činnosti ho přivedl zájem o historii Šumavy a Králováků. Psal o vývoji osídlení Šumavy a Českého lesa, o historii Nýrska a skláren. Kromě toho v drobných spisech zpracoval šumavská stará řemesla, historiky o tzv. lesních lidech, šumavský domácký průmysl a lidové umění. Jako antifašista nesměl za války publikovat. V roce 1948 se vystěhoval do Bavorska. Spolupracoval s ním historik a pedagog Karlmann Pöhl. Pozn.: Kudrlička uvádí jako datum úmrtí 20. října 1960. - 60. výr. úmrtí

Bozděch, Jan - spisovatel

* 23. 06. 1882 - Radonice (okr. Domažlice)
+ 05. 10. 1970 - Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)

Místa působení: Klenčí p. Č., Milavče, Chodská Lhota, Postřekov (vše okr. Domažlice)

Literatura: Holý, J. P.: Prožil dlouhý pilný život. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 02. 03., č. 51, s. 11.

Anotace: Studoval v Domažlicích a na učitelském ústavu v Soběslavi, učil v Milavčích, Chodské Lhotě, Klenčí a Postřekově. Je autorem drobné publikace Klenčí a publikace o Baarovi. Spolupracoval s dr. Kotalem a L. Kreslem. Působil jako řídicí učitel v Klenčí a jako dobrovolný spolupracovník muzea. - 50. výr. úmrtí

Brčák, Karel P. - kněz

* 14. 10. 1910 - Bernartice (okr. Písek)
+ 24. 02. 1973 - Mírotice (okr. Písek)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Knihovna Muzea Chodska., Holý, J. P.: Vzpomínky na P. Karla Brčáka. Dom. deník, 12, 2003, 20. 2., č. 43, s. 12.

Anotace: Domažlický kněz, vysvěcen 1937, nastoupil jako katecheta v Březnici. Od 1. září 1940 katechetou chlapeckých škol v Domažlicích. Záhy zatčen a do konce války vězněn v Terezíně. Po návratu působil jako katecheta v Domažlicích, po roce 1948 odešel do rodných Bernartic. Pracoval ve Svazu osvobozených politických vězňů. - 110. výr. narození

Červenka, Antonín - varhanář

* 31. 10. 1820 - Hvozd'any (okr. Příbram)
+ 16. 10. 1887 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Kout na Šumavě, Maxov, Kdyně, Loučim (vše okr. Domažlice), Domažlice, Klatovy

Literatura: Holý, J. P.: Domažlický varhanář Červenka. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 18. 11., č. 268, s. 26.

Anotace: Do Domažlic přišel v roce 1851. Zmodernizoval a přestavěl tehdy sto let staré barokní varhany domažlického kostela. Přestavbu dokončil roku 1852. Poté opravil varhany klášterního kostela. Po nich následovaly v roce 1872 varhany v Koutě na Šumavě, Kdyni, Maxově a Loučimi. Byl i schopným hudebníkem, hrál v Klatovech v kostelním orchestru na housle a violu. - 200. výr. narození

Dolejš, Jan - předseda MNV

* 12. 10. 1900 - Chrastavice (okr. Domažlice)

+ 22. 09. 1960 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, O.: Představitelé města Domažlice, s. 3.

Anotace: Cementářský dělník. Bydlel na Bezděkovském předměstí čp. 358. Člen Komunistické strany Československa a předseda akčního výboru Národní fronty v Domažlicích. Do funkce předsedy byl navržen akční trojkou místního vedení KSČ (Vl. Bažant, Josef Hůla a Fr. Vašuta), a za souhlasu místního KSČ a místního akčního výboru Národní fronty. Ve funkci působil po Františku Herrmannovi od 20. 9. 1951 do 21. 5. 1953, kdy jej vystřídal Josef Šimánek. Syn Václava Dolejše a Marie, rozené Krčmové. - 120. výr. narození

Erbenová, Eva - čestná občanka Postřekova

* 24. 10. 1930 - Děčín (okr. Děčín)

Místa působení: Terezín (okr. Litoměřice), Osvětim (Polsko), Postřekov (okr. Domažlice), Izrael

Literatura: Knižní novinky 7/2013, s. 26., Internetová encyklopedie Wikipedia, heslo Eva Erbenová.

Anotace: Eva Löwidtová (provdaná Erbenová) se narodila 24. října 1930 v Děčíně. Do školy začala chodit v jižních Čechách ve Volyni, kam se rodina přestěhovala. Jako dítě prošla stejně jako statisíce českých Židů koncentračními tábory, nejprve to byl od prosince 1941 Terezín a koncem roku 1944 Osvětim. Pochod smrti přežila jako téměř patnáctiletá jen díky rodině Krištofa Jahna z Postřekova, konkrétně ji našla babička dosud v Postřekově žijící Ludmily Hrubé. O Evu se starala rodina od dubna do září roku 1945. Své zážitky popsala v řadě knih a její vzpomínky ukázal i film O zlém snu. Eva Erbenová žije v Izraeli, kam roku 1948 emigrovala před komunisty s manželem Petrem. Postřekovští jí udělili v roce 2001 čestné občanství za propagaci jejich vsi ve světě. - 90. výr. narození

Havel, Jan, mjr. - jezdecký trenér

* 01. 10. 1910 - Milavče (okr. Domažlice)
+ 22. 05. 1986 - Ostrava (okr. Ostrava-město)

Místa působení: Domažlice, Chodsko, Klatovy, Ostrava

Literatura: Wimmer, R.: Statečný Chod. Národní osvobození 19. 11. 1991., Vorlíček, J.: Vzpomínka na Jana Havla. Dom. deník, 9, 2000, 14. 10., č. 240, s. 18., Kalendárium osobností západních Čech na rok 2001, s. 63. Plzeň, SVK 2000., Královec, Jan: J. Havel, statečný bojovník za svobodu z Milavčí. Dom. deník, 19, 04. 10. 2010, č. 230, s. 10.

Anotace: Sloužil jako nadporučík u domažlických dělostřelců, rok 1939 prožil ve vojenské akademii v Hranicích. Stal se cenovým kontrolorem pro okr. Strakonice, Sušice, Klatovy, Plzeň a Domažlice. Během 2. světové války se zapojil do odbojové činnosti, distribuoval ilegální časopis. Spolu s Karlem Šteinerem-Veselým založil odbojovou skupinu Niva, jejímž základem byl 3. oddíl starších junáků. V květnu 1945 se stal majorem dělostřelectva a byl pověřen vytvořením Strážního pluku pro ostrahu hranic. Obdržel řadu státních vyznamenání. V září 1945 se vrátil na Vojenskou akademii jako učitel jízdy na koni. Po roce 1955 působil jako jezdecký trenér u reprezentace ČSR a oddílu TJ Baník Ostrava.

- 110. výr. narození

Hejný, Miloslav - výtvarník

* 23. 10. 1925 - Praha (okr. Hlavní město Praha)
+ 19. 04. 2013 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice, Plzeň, Praha

Literatura: Brůhová, B.: Manželé Hejných vystavují v domažlické galerii. Domažlický deník, roč. 14, 2005, 01. 02., č. 26, s. 25, fot., Sika, V.: Galerie dostala královský dar. Domažlický deník, roč. 16, 2007, 22. 09., č. 246, s. 3, fot., Brůhová, B.: Výtvarník Miloslav Hejný vystavuje kresby v koloniálu. Plzeňský deník, roč. 21, 2012, 09. 03., č. 59, s. 8. obr., On-line katalog autorit Studijní a vědecké knihovny v Plzni, heslo Miloslav Hejný.

Anotace: Sochař, kreslír a ilustrátor, člen Umělecké besedy. Ve válečných letech navštěvoval Střední grafickou školu v Praze a Školu umění ve Zlíně. Po skončení 2. světové války studoval sochařský ateliér na Akademii výtvarných umění v Praze (absolvoval roku 1950). Autorem části interiérové výzdoby pražského hotelu Intercontinental, pomníku horolezecké výpravy, která tragicky zahynula pod Huascaránem či rozměrných rytin pro velvyslanectví ČR v Dillí. V pozdním období se věnoval zejména kresbě. Závěr života prožil v Domažlicích, Galerii bratří Špillarů věnoval kolekci svých bronzových a hliníkových reliéfů. - 95. výr. narození

Hinterholzingerová, Markéta - kastelánka

* 30. 01. 1891 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 21. 10. 1970 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Ještě jednou slečna "Cinglojc". Dom. deník, 2, 1995, 15. 7., č. 163, s. 10., Karlíková, L.: Chvála slečny Cinglové. Dom. deník, 2, 1995, 10. 7., č. 158, s. 10., Vorlíček, J.: Kastelánka Muzea Chodska. Dom. deník, 9, 2000, 20, 10., č. 245, s. 20.

Anotace: Dlouholetá kastelánka domažlického muzea, dcera domažlického krejčího. V Chodském hradě bydlela více jak 30 let. V muzeu ochraňovala během 2. světové války sochu J. Š. Baara z pomníku na Výhledech. Velmi ráda vykonávala průvodcovskou službu a zejména ráda vyprávěla o chodské svatbě. - 50. výr. úmrtí

Janů, Leopold - sbormistr Čerchovanu

* 16. 10. 1905 - Jindřichův Hradec (okr. Jindřichův Hradec)
+ 16. 05. 1971 - Jindřichův Hradec (okr. Jindřichův Hradec)

Místa působení: Jindřichův Hradec, Domažlice

Literatura: Kunc, K.: Kdy zemřeli...? 1971-1974, s. 92. P., SK ČSR 1971., Estetická výchova 1971/72, č. 1, s. 17., Národopisné aktuality, 9, 1972, č. 1, s. 49., Hudební nástroje, 8, 1971, č. 3, s. 94., Kudrlička, V.: Kalendárium kulturních osobností Šumavy a Chodska, s. 84. P., MMM 1997.

Anotace: Absolvent brněnské konzervatoře a učitel zpěvu na domažlickém gymnáziu. V Domažlicích byl rovněž kapelníkem hasičské a sokolské hudby. Do zabrání Chodska řídil ženský pěvecký spolek Čerchovan. Autor četných článků s hudební tematikou, skladeb pro klavír a smutečních fanfár pro žestě. - 115. výr. narození

Jmenování spisovatele Aloise Jiráska čestným občanem obce Újezd (Újezd, 06. 10. 1895)

- 06. 10. 1895 - Újezd (okr. Domažlice)

Literatura: Cibulková, M.: Již 40 let vítá návštěvníky z celého světa. Domažlicko, roč. 8, 1998, 17. 06., č. 24, s. 4, fot.

Anotace: Také menší obce na Domažlicku udělují čestná občanství za významné počiny v oblasti veřejného života nebo za propagaci regionu. Takto byl oceněn i spisovatel a středoškolský profesor Alois Jirásek, který region proslavil ve svém románu Psohlavci. Jemu bylo čestné občanství Újezda uděleno na začátku října roku 1895. - 125. výr. události

Kolaudace stavby budovy Okresního úřadu (Domažlice, 23. 10. 1930)

- 23. 10. 1930 - Domažlice (okr. Domažlice)

Literatura: Kotal, J.: Jubileum budovy ONV. Zpravodaj AS Domažlice, roč. 14, 1987, č. 8-9, s. 3., Z historie stavby Okresního úřadu. Domažlický deník, 1998, 29. 10., č. 253, s. 14., Frait, K.: Dominantní budova svojí mohutností budila rozpaky. Domažlický deník, 2015, 21. 02., č. 44, s. 2, fot.

Anotace: Výstavba úřední budovy byla v srpnu roku 1925 schválena Ministerstvem veřejných prací, s pracemi se začalo v listopadu roku 1926. Hrubá stavba byla dokončena v roce 1927, kolaudace proběhla 23. října roku 1930. Celkové náklady vyčíslily ústřední pražské orgány na částku přesahující 4 miliony korun. Projektantem byl architekt Ladislav Skřivánek z Prahy, stavitelem František Hladeček z Plzně. - 90. výr. události

Konopík, Jan, prof., MUDr., DrSc. - dermatovenerolog

* 09. 10. 1905 - Chrastavice (okr. Domažlice)

+ 22. 12. 1985 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha, Terezín (okr. Litoměřice)

Literatura: Kubásková, E.: Kdy zemřeli...? 1986-1990. 2, s. 33. P., Národní knihovna 1995., Časopis lékařů čes. 125, 1986, č. 19, s. 600., Nové Domažlicko, 17, 1986, 23. 1., č. 4, s. 3., Nové Domažlicko, 17, 1986, 13. 2., s. 2.

Anotace: Absolvent Lékařské fakulty UK Praha (1931). Působil na klinice prof. Šambergera, na kožním oddělení Vojenské nemocnice. Za okupace vězněn v Malé pevnosti Terezín, člen ilegální organizace Revoluční lékaři, aktivní účastník Pražského povstání. Po osvobození ředitel Vinohradské nemocnice, podílel se na vzniku LF hyg. UK (primář kožního oddělení, později přednosta kliniky tamtéž). Zabýval se mimo jiné problémem obranných mechanismů kožních zánětů, kožními chorobami z povolání a lupénkou. Publikoval v českých i zahraničních časopisech a sbornících. Bratr Josefa Konopíka (1910-1999), kronikáře Chrastavic. - 115. výr. narození

Kosmas - kronikář

- * 1045 - Zdice (okr. Beroun)
- + 21. 10. 1125 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Kumpera, J.: Osobnosti a západní Čechy. Plzeň, Ševčík 2005, s. 33-34.

Anotace: První známý český kronikář, autor Kroniky české. Ve svém díle se zmiňuje např. o Bělé nad Radbuzou, zajímavá zmínka je také o knížecím hradišti Tuhošť (Tugast), tedy o oblasti dnešního Domažlicka (Domažlice německy Taus). Tato zmínka je uvedena v souvislosti s vymezením západní hranice pražské diecéze. - 895. výr. úmrtí

Kramer, Vojtěch P. - převor

- * 27. 10. 1805 - Praha (okr. Hlavní město Praha)
- + 24. 05. 1878 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Na paměť Vojtěcha Kramera. Zpravodaj AS, 15, 1988, č. 9, s. 1., Holý, J. P.: Alespoň několik významných osobností škol Domažlic a Chodska. Dom. deník, 1998, 29. 10., č. 253, s. 16., Hana, O.: Čestný měšťan Domažlic P. Vojtěch Krammer. Dom. deník, 9, 2000, 3. 11., č. 256, s. 20., Lešický, L.: Vojtěch Kramer, průkopník fotografování v Domažlicích. Dom. deník, 10, 2001, 22. 1., č. 18, s. 18., Holý, J. P.: Památce čestného občana Domažlic... Dom. deník, 17, 2008, 14. 11., č. 268, s. 8.

Anotace: Po studiu na gymnáziu vstoupil r. 1827 do augustiniánského řádu, kde byl vysvěcen v roce 1829. Stal se katechetou u sv. Tomáše v Praze. V září 1834 byl ustanoven ředitelem domažlické chlapecké školy a v roce 1848 i reálky. Kreslil, zabýval se fyzikálními pokusy. Vodoléčbou údajně léčil i B. Němcovou. Vyučoval její syny. Byl i nadšeným fotografem. Zajímala jej především výtvarná stránka při vytváření portrétů. Černobílé fotografie tvořil především v letech 1845 až 1860 a v Muzeu Chodska je jich uchováno 266 nalepených na listech a 161 volných. Na snímcích zachycoval podoby spoluobčanů a využíval při nich i fotomontáž či kolorování. Celkem 66 jeho snímků bylo prezentováno v roce 1939 na výstavě Sto let české fotografie. Dne 18. 4. 1875 jmenován čestným občanem Domažlic. - 215. výr. narození

Kreuz, Jakub - příslušník čsl. zahraniční armády

* 28. 10. 1910 - Díly (okr. Domažlice)
+ 04. 12. 1991 - Díly (okr. Domažlice)

Místa působení: Plzeň, Polsko, Francie, Velká Británie

Literatura: Sokol, J.: Vlastenci mu tehdy říkali Leon. Domažlický deník, 2, 1995, 28. 4., č. 100, s. 11., 29. 4., č. 101, s. 10., 3. 5., č. 103, 4. 5., č. 104, s. 11., 10. 5., č. 108, s. 13., Hana, O.: Doplňky Kalendária 2001. Strojopis., Dílští slavní. Dom. deník, 15, 2009, 25. 5., č. 120, s. 3.

Anotace: Malíř pokojů, absolvent večerní umělecké školy v Plzni. Sportovec, reprezentant ČSR v běhu na lyžích, olympionik. V květnu 1939 přešel v Tatrách spolu s bratrem Karlem hranici do Polska, dne 1. července do Francie. Příslušník československé zahraniční armády. Bojoval ve Francii a Anglii. Od 1. května 1995 čestný občan obce Díly in memoriam.
- 110. výr. narození

Kreysa, František - továrník

* 30. 10. 1880 - Staňkov (okr. Domažlice)
+ 18. 03. 1957 - USA

Místa působení: Staňkov (okr. Domažlice), USA, Plzeň

Literatura: Steinbach, V.: Staňkovská legenda. Domažlicko, roč. 2, 1992, č. 21, s. 4., Steinbach, V.: František Kreysa. Osobnost, na kterou by se nemělo zapomenout. Týdeník Domažlicko, roč. 15, 2005, 26. 10., č. 43, s. 4, fot., Steinbachová, V.: Kreysa: život a doba staňkovského podnikatelského rodu, s. 29-61. Powerprint, Praha 2016.

Anotace: Absolvent nižšího reálného gymnázia a obchodní akademie v Plzni. Po krátké praxi v Praze se vrátil do Staňkova, od roku 1903 prakticky vedl firemní cihelnu, polní hospodářství i koloniál. V roce 1911 na něj rodiče firmu přepsali, ve stejné době začal s těžbou uhlí ve Výtuni. Pokračoval také v cihlářské tradici a na konci 30. let 20. století zřídil v objektu bývalé staňkovské sklárny novou továrnu na šamotové zboží. Ta sice v březnu roku 1940 částečně vyhořela, ale výrobu se povedlo udržet a později dokonce rozšířit. Po skončení 2. světové války však již nadešel soumrak firmy. Nejprve jsou v říjnu roku 1945 znárodněny prezidentským dekretem všechny uhelné doly, v nechvalně proslulém roce 1948 se přidává i znárodnění cihelny a šamotové továrny. To již bylo na Františka Kreysu příliš a v témže roce proto odchází za dětmi do USA. Zde zemřel v březnu roku 1957. - 140. výr. narození

Kubín, Jan P. - vikář

* 30. 06. 1915 - Bukvice (okr. České Budějovice)
+ 31. 10. 2000 - Moravec (okr. Žďár nad Sázavou)

Místa působení: Staňkov, Horšovský Týn (vše okr. Domažlice), České Budějovice, Moravec (okr. Žďár nad Sázavou)

Literatura: Petrašovský, A.: S Janem Kubínem se přišel rozloučit také biskup Liška. Domažlický deník, 2000, 09. 11., č. 261, s. 16.

Anotace: Narodil se v Bukvici u Českých Budějovic. Po vychození měšťanské školy nastoupil na českobudějovické gymnázium, které absolvoval v květnu roku 1937. Ve studiích pokračoval v kněžském semináři v jihočeské metropoli, kde byl v červnu roku 1942 vysvěcen. Poté jako duchovní vystřídal řadu působišť, až je v roce 1953 ustanoven administrátorem ve Staňkově a současně se stává na třináct let vikářem horšovskotýnského vikariátu. Roku 1954 je jmenován děkanem staňkovského benefícia. Po ukončení duchovní činnosti pobýval až do své smrti v charitním domě pro kněze v Moravci. - 20. výr. úmrtí

Kumpera, František - ředitel ZUŠ

* 16. 10. 1940 - Praha (okr. Hlavní město Praha)
+ 27. 06. 2011 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice, Kdyně (okr. Domažlice)

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 72. Plzeň, KKS 1972., Nováková, M.: Všechno dobré přejme do Domažlic. Domažlický deník, roč. 9, 2000, 19. 10., č. 244, s. 19.

Anotace: Pocházel z rodiny s dlouhou hudební tradicí. Absolvent pražské konzervatoře, Filozofické fakulty UK, obor hudební teorie a dějiny hudby. Obor dirigování a řízení sboru studoval u J. Veselky a P. Ebena. Od r. 1968 působil ve Kdyni, od roku 1984 v Domažlicích. Poté činný jako ředitel Základní umělecké školy. Do funkce nastoupil po S. Tomalovi. V povědomí veřejnosti je znám především jako sbormistr dětských a dívčích sborů a zejména jako skladatel dětských sborů. Je autorem tří set skladeb, z nichž k nejúspěšnějším patří např. Pět ježibab. Žil v rodinné vile na Babyloně, poslední roky života bydlel v Domažlicích. Manželka Iva Kumperová, někdejší ředitelka Muzea Chodska. - 80. výr. narození

Kunešová, Marie - pěvkyně

* 27. 11. 1923 - Mrákov (okr. Domažlice)

+ 22. 10. 2005

Místa působení: Domažlice

Literatura: (vor): Manka Kunešová-zpívající učitelka. Domažlicko, roč. 3, 1993, 25. 11., č. 47, s. 3., (vor): Pětasedmdesátiny M. Kunešové. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 19. 11., č. 271, s. 16., Vorlíček, J.: Manka Kunešová čestnou občankou Mrákova. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 20. 03., č. 67, s. 18., Baier, V.: Malá vzpomínka na Manku Písníčku. Domažlický deník, roč. 14, 2005, 03. 11., č. 257, s. 11., fot., Kronika města Domažlic 2005, s. 178. Dostupné online na webových stránkách domažlického MěÚ.

Anotace: Vystudovala obor hudební výchova na Pedagogické fakultě v Plzni (1951). Jako učitelka začala své působení na domažlickém okrese, poté byla přeložena na okres Tachov. Tam byla ve Stráži komunisty zatčena a na více jak dva roky uvězněna. Po propuštění vystřídala několik zaměstnání. Nejdéle pracovala ve vodárně, do školství se mohla vrátit až po roce 1968. Stala se učitelkou českého jazyka a hudební výchovy. V období normalizace musela školství opustit podruhé. Byla zaměstnána v bytovém družstvu, poté působila jako vychovatelka v internátu ZTŠ, posléze na této škole působila jako učitelka. Členkou Čerchovanu se stala v roce 1942, roku 1955 založila s Evou Hesovou a Jiřinou Skalovou Chodské trio, se kterým absolvovala stovky vystoupení. Významná byla i její činnost v Kruhu přátel hudby, kde po řadu let uváděla koncerty vážné hudby. Dne 18. března 2002 jmenoval starosta Mrákova na základě schválení zastupitelstva M. Kunešovou čestnou občankou Mrákova. - 15. výr. úmrtí

Malý, Václav - malíř

- * 19. 02. 1874 - Praha (okr. Hlavní město Praha)
+ 09. 10. 1935 - Praha-Bubeneč (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Postřekov, Klenčí pod Čerchovem (vše okr. Domažlice), Chodsko, Praha
Literatura: Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 70. P., Rudolf Ryšavý 1950., Haas, J.: Malíř Václav Malý. Domažlické noviny, 1, 1992, č. 18, s. 8., (vor): Václav Malý. Domažlicko, 4, 1994, 24. 2., č. 8, s. 3., (hok): Malíř Václav Malý. Domažlický deník, 2, 1995, 30. 9., č. 229, s. 10., (aks): Václav Malý-malíř chodské malebnosti. Domažlicko, 5, 1995, 12. 10., č. 41, s. 4., (vor): Vzpomínka na Václava Malého. Dom. deník, 8, 1999, 25. 2., č. 47, s. 11., Holý, J. P.: Tragický konec slavného malíře. Dom. deník, 9, 2000, 20. 10., č. 245, s. 20., Holý, J. P.: Malíř Václav Malý věnoval život milovanému Chodsku. Dom. deník, 13, 2004, 1. 3., č. 51, s. 12.

Anotace: Malíř obrazů z Chodska, žák Akademie výtvarných umění (1900-1906) u mistrů Brožíka a Schwaigera. Maloval zprvu motivy pražských ulic, později zavítal na Chodsko. V Klenčí se spřátelil s J. Š. Baarem - výsledkem byl akvarel Chodská madona, a navrhl dvě malby na skle do klenečského kostela na paměť Baarových rodičů. Studoval na Chodsku krajinu a vytvářel velké obrazy s hromadnými selskými výjevy. Tvořil v Postřekově. Na výstavě Hegenbundu ve Vídni roku 1910 vzbudilo jeho Chodsko senzaci (Pout' u svatého Vavřince). Vznikají jeho větší obrazy Pout' u Dobré Vody a zvláště Nedělní dopoledne na náměstí v Domažlicích (darován městem prezidentu T. G. Masarykovi). Autor akvarelů na obálky děl Baara a Vrby, ilustroval pohádky a pověsti z Chodska od Baara a H. Štěpánkové. Vedle Chodska maloval hodně na Moravském Slovácku. Na rozdíl od svého předchůdce v zobrazování Chodska J. Špillara byl Malý čirý koloristický naturalista, maloval širokým štětcem a zachycoval náladu světla a vzduchu velmi jemně. Otec malíře Jana Malého.
- 85. výr. úmrtí

Martínek, Josef - ředitel živnostenské školy

- * 19. 03. 1854 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 19. 10. 1920 - Sušice (okr. Klatovy)

Místa působení: Domažlice, Sušice (okr. Klatovy)
Literatura: Kudrlička, V.: Kalendárium kulturních osobností Šumavy a Chodska, s. 104. P., MMM 1997, Kalendárium osobností západních Čech na rok 2000, s. 104. Plzeň, SVK 1999.

Anotace: Ředitel živnostenských škol pokračovacích v Sušici. Ovlivněn osobním stykem s Jaroslavem Vrchlickým psal básně. Přispíval do časopisů Otavan, Šumavan, Klatovské listy, Posel ze Sušice, Svatobor. - 100. výr. úmrtí

Masopust, Josef - spisovatel

* 20. 10. 1885 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 24. 06. 1961 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Shromažďoval domažlickou historii. Nové Domažlicko, roč. 16, 1985, 31. 10., č. 44, s. 3, Gryc, S.: Znal komunistické zločiny. Domažlický deník, roč. 2, 1995, 04. 11., č. 258, s. 10., Holý, J. P.: Vzpomínka na spis. J. Masopusta. Domažlický deník, roč. 3, 1996, 25. 06., s. 12., Gryc, S.: Opět případ spisovatele J. Masopusta. Domažlický deník, roč. 5, 1996, 12. 11., č. 265, s. 18., Holý, J.: Nemohu zapomenout na J. Masopusta. Domažlický deník, roč. 9, 2000, 21. 10., č. 246, s. 18., Holý, J. P.: Nikdy nezapomenu na spisovatele Josefa Masopusta. Domažlický zpravodaj, roč. 28, 2006, č. 12, s. 18.

Anotace: Narodil se v měšťanském domě čp. 170 na náměstí vedle kostela. Regionální historik Domažlicka - velkou pozornost věnoval požárům města v minulosti, které vysledoval až do 19. století. Byl spolupracovníkem domažlického muzea, členem Spolku přátel muzea. Pokoušel se o archeologický průzkum na své zahradě a zajímal se o zbořený kostelík sv. Jakuba, který stál do 18. století na hřbitově U Svatých. V různých nakladatelstvích mu bylo vydáno celkem 12 knih: jedna kniha veršů, pět románů pro dospělé, celkem šest knih pro dospívající mládež. Byl i autorem 11 divadelních her, drama Rozloučení sehrála Hurtova divadelní společnost v Domažlicích již v roce 1907. Největšího úspěchu dosáhl roku 1925 hrou Čertovo jezero. Napsal mnoho článků, kterými přispíval do různých časopisů. Civilním povoláním poštovní úředník. Spolupracoval s ním básník, spisovatel a redaktor F. S. Frabša. J. Masopust byl prasynovcem Hyppolita Randy a faráře Tomáše Masopusta. Zemřel po těžké operaci ve svém domě na Dolejším předměstí čp. 41. - 135. výr. narození

Obentraut, Maxmilian - krajský hejtman

* 12. 10. 1795 - Kdyně (okr. Domažlice)
+ 15. 04. 1883 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha, Tannaberg u Všerub (okr. Domažlice)

Literatura: Holý, J. P.: Tajemství původu rytíře Maxmiliána z Obentreutu. Dom. deník, 2, 1995, 19. 12, č. 296, s. 12., Holý, J. P.: Záhadná osobnost rytíře Maxmiliána z Obentrautu. Zpravodaj města H. Týn, 2005, č. 3, s. 16, č. 5, s. 11., Šlajer, R.: Tajemný příběh rytíře Maxmiliána. Kdyňsko, 5, 2009, č. 1, s. 8.

Anotace: Zřejmě syn hraběnky Anny Marie Stadionové. O vysvětlení jeho původu se zajímali J. Š. Baar i J. Vrba. Autor právnické literatury. Narodil se v přístěnku za šenkovnou v hospodě U Ublakerů (dnes pohostinství U Černého orla) a ihned po porodu byl svěřen do péče místních duchovních. Zkoušky z Hlavní školy vykonal v červenci 1808 v Domažlicích, poté se stal řádným studentem piaristického gymnázia v Plzni. Prázdniny trávil nejčastěji na sv. Anně - Tannaberku u Všerub a v nedaleké farní obci Červené Dřevo (Rothenbaum). Po ukončení studií se stal praktikantem u krajského soudu v Mladé Boleslavi, následně byl pravidelně povyšován. Nějakou dobu pracoval také u státní správy ve Vídni. V revolučním roce 1848 se stal guberniálním sekretářem v Praze a na konci roku 1849 byl jmenován krajským hejtmanem v Jičíně. Stal se nositelem několika významných vyznamenání, z nichž nejvyšším byl "Leopoldův řád" udělený mu 22. října 1855 u příležitosti jeho šedesátin. V roce 1866 odešel do důchodu. On i jeho rodina jsou pohřbeni na hřbitově v lázních Teplice v rodinné hrobce. Autor publikace Samospráva obce v království českém (Praktické navedení pro pány představené, radní a výbory obecné). - 225. výr. narození

Odhalení pomníku Jana Sladkého Koziny (Hrádek, 06. 10. 1895)

- 06. 10. 1895 - Hrádek (okr. Domažlice)

Literatura: Cibulková, M.: Na Hrádku bývaly tábory lidu. Domažlicko, 8, 1998, 15. 4., č. 15, s. 4., Vaňková, A.: Pomník Jana Sladkého Koziny. Dom. zpravodaj 32, 2010, č. 9., s. 14.

Anotace: Pomník byl sestaven ze tří kusů. Když byla během stavby tažena nahoru poslední část, přetrhlo se lano a poprsí s hlavou se roztříštilo. Odpadly ruce, které jsou dnes zazděny na štítu Kozinova statku v Újezdě. Slavnostního odhalení se zúčastnili A. Jirásek, J. Kvapil, J. Herben, I. Hermann a další významné osobnosti. - 125. výr. události

Rýzmbek v Historii české Pavla Skála ze Zhoře (Rýzmbek, 12. 10. 1620)

- 12. 10. 1620 - Rýzmbek (okr. Domažlice)

Literatura: Kumpera, J.: Osobnosti a západní Čechy. Plzeň: Ševčík, 2005, s. 60.

Anotace: Ve svém díle zachytil Pavel Skála ze Zhoře mj. obsazení tehdy rozsáhlého hradu Rýzmbek u Kdyně dne 12. října roku 1620. Císařské síly vedené španělským vojevůdcem Baltasarem Marradasem využily pláště noci a lsti a hradu se zmocnily bez boje. Protestantské posádce složené z holandských žoldnéřů pak byl umožněn volný odchod. - 400. výr. události

Schleiss, Antonín, rtn. - zbrojář RAF

* 04. 11. 1901 - Pasečnice (okr. Domažlice)

+ 03. 10. 1970 - Pasečnice (okr. Domažlice)

Místa působení: Pasečnice (okr. Domažlice), Domažlice, Francie, Velká Británie

Literatura: Laštovka, V.: Letci RAF z Domažlicka proti nacismu 1939-1945. Domažlice: Nakladatelství Českého lesa, 2005, s. 36-38.

Anotace: Narodil se v rodině chalupníka Matouše Schleisse matce Josefě, rozené Bílkové. Pocházel ze šesti dětí. Vychodil obecnou a měšťanskou pokračovací školu v Domažlicích, vyučil se kovářem - zámečnickem u kováře v Nevolicích. Dne 26. července 1924 vycestoval za prací do Francie, kde setrval v zaměstnání až do okupace Československa. Po vypuknutí 2. světové války se přihlásil k čsl. branné moci a 29. ledna 1940 ho zařadili k 5. baterii 1. dělostřeleckého pluku. Od 1. února do 6. května 1940 prodělal základní výcvik telefonisty, pak absolvoval spojovací školu a zbrojní kurz. Po porážce Francie se dostal do Anglie, kde ho 21. září 1940 zařadili k pomocnému družstvu pro všeobecné služby. Od prosince 1940 do 28. února 1941 prodělal zbrojářský výcvik a 20. března nastoupil jako zbrojář k 311. čs. bombardovací peruti RAF. Tam sloužil do června 1943, kdy ho již jako četaře přeložili k útvaru No. 8311. Dne 10. srpna 1943 se jako rotný vrátil k Třistajedenáctce, která tehdy sídlila na letišti Tain v Severním Skotsku. U této peruti sloužil až do konce války. Jeho vojenskou službu ocenili medailí Good Conduct a Čsl. vojenskou medailí Za zásluhu II. stupně. Dne 6. března 1946 získal Čsl. medaili Za chrabrost. Po návratu do Pasečnice zjistil, že jeho rodný dům na sklonku války vyhořel. Za této situace se rozhodl odejít do civilu a dlouhodobě působil v chemické továrně v Mostě. Zůstal svobodný a v létě pravidelně navštěvoval svou sestru (paní Pivoňkovou) v Pasečnici. V roce 1969 ho postihla mozková mrtvice a zůstal ochrnutý do poloviny těla. Tehdy se natrvalo vrátil do Pasečnice, kde se o něj starala jeho sestra. Ostatky jsou uloženy na hřbitově v Domažlicích.

- 50. výr. úmrtí

Sklenář, Jan B., JUDr. - čestný občan Horšovského Týna

* 14. 10. 1915 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

+ 12. 08. 2013 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Horšovský Týn (okr. Domažlice), Detroit (Michigan, USA), Praha

Literatura: Sklenář, Jan B.: Kdyby mě zatkli o několik let později, z kriminálu už bych se asi nikdy nedostal. Domažlický deník, 12, 2003, 05. 12., č. 284, s. 11, fot., Zpravodaj města H. Týn, 2009, č. 11, s. 3., Holeček, J.: Zemřel JUDr. Jan. B. Sklenář - čestný občan města Horšovský Týn. Zpravodaj města Horšovský Týn, 2013, č. 9, s. 2, fot.

Anotace: Člen rady města Horšovský Týn před rokem 1948, na počátku roku 1948 zatčen v hotelu Šumava. O rok později se mu podařilo utéct z tábora nucených prací. Dostal se až do USA, kde vystudoval na detroitské univerzitě a posléze tam i přednášel politologii a ekonomii. Později se stal i členem sboru poradců prezidenta Ronalda Reagana. Po roce 1989 se vrátil do vlasti a usadil se v Praze. V roce 1997 mu bylo uděleno čestné občanství města Horšovský Týn. - 105. výr. narození

Skřivan, František - kapelník

* 01. 12. 1852 - Třebíč (okr. Třebíč)

+ 11. 10. 1935 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 21. Plzeň, KKS 1977., (jb): Populární hudebník. Domažlický deník, 2, 1995, 13. 10., č. 240, s. 10., Holý, J. P.: Byl to pravý český muzikant. Dom. deník, 6, 1997, 11. 12., č. 290, s. 13.

Anotace: Původně vojenský muzikant, do Domažlic přišel v roce 1897. Vychoval několik generací lidových hudebníků a učitelů, byl kapelníkem hasičské hudby, později hudby ostrostřelců, prvním houslistou chrámové hudby. Po 1. světové válce se stal i prvním houslistou malého orchestru působícího v domažlickém kině. Bydlel na náměstí v domě č. 135. - 85. výr. úmrtí

Svatoš, František, Ing. - lesní inženýr

- * 11. 10. 1898 - Pec pod Čerchovem (okr. Domažlice)
- + 27. 10. 1975 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Kunc, K.: Kdy zemřeli? 1975-1979, s. 148. P., SK ČSR 1979., Lesnická práce, 55, 1976, č. 10, s. 477.

Anotace: Pracovník Výzkumných ústavů lesnických, po roce 1945 pracoval na Ministerstvu zemědělství. Publikoval v odborném tisku, vydal vysokoškolskou učebnici. Autor prací Vady dřeva, Provoz v lesních školkách. - 45. výr. úmrtí

Šafránek, Václav - poštovní

- * 27. 10. 1814 - Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)
- + 22. 10. 1900 - Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)

Místa působení: Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)

Literatura: Holý, J. P.: Poslední klenečský postilion. Domažlický deník, roč. 9, 2000, 08. 12., č. 285, s. 18., Úmrtí. Posel od Čerchova, roč. 29, 1900, 27. 10., č. 44, s. 1, 2.

Anotace: Pocházel z rodu postilionů, už jeho děd i otec tento úřad zastávali a věrný mu zůstal i jeho syn. V roce 1832 složil předepsanou poštovní zkoušku a roku 1844 převzal po otci vedení klenečské pošty. Tu pak vedl až do své smrti - ve své době byl údajně nejstarším poštovním v celém Rakousko-Uhersku. Za dlouholetou službu byl císařem vyznamenán Zlatým záslužným křížem s korunou nebo jubilejní medailí. Na jeho vysokou postavu vzpomínali spisovatelé Jindřich Šimon Baar, Jan František Hruška i Jan Vrba. Setkal se s ním i malíř Mikoláš Aleš. - 120. výr. úmrtí

Šindelář, Jakub P. - farář

* 30. 10. 1890 - Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)
+ 11. 08. 1939 - Švihov (okr. Klatovy)

Místa působení: Švihov (okr. Klatovy), Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)

Literatura: Anderle, J.: Výročí klenečského rodáka. Domažlický deník, roč. 18, 2009, 11. 08., č. 186, s. 19., Anderle, J.: Vzpomínka na klenečského rodáka. Čakan, 2009, č. 7, s. 3.

Anotace: Pocházel z Klenčí pod Čerchovem, narozen v domku "U Fajtů" čp. 93. Od svého vysvěcení působil 22 let jako farář ve Švihově, kde se zasloužil o povznesení vlasteneckého citění. Rodné Klenčí však nepřestával často navštěvovat. Zemřel předčasně ve věku 49 let na selhání srdce, pohřbu oblíbeného duchovního se zúčastnila široká veřejnost a řada členů duchovního sboru. - 130. výr. narození

Tichý, Tomáš - malíř

* 21. 10. 1950 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Starý Klíčov (okr. Domažlice), Praha

Literatura: (kar): Obrazy T. Tichého. Domažlický deník, roč. 2, 1995, 25. 07., č. 171, s. 10., Hana, O.: Doplnky Kalendária 2005., Internetové stránky Informačního systému abART, heslo Tomáš Tichý (nar. 1950).

Anotace: Syn sochaře Lud'ka Tichého, manžel někdejší redaktorky Domažlicka Heleny Tiché. Autor koláží a zakázkový výtvarník. Mezi roky 1969-1974 studoval na Akademii výtvarných umění v Praze, později vystavoval například ve výstavní síni Ústavu makromolekulární chemie (ÚMCH) v Praze, v tereziánském památníku nebo v pražské Galerii Václava Špály. Od roku 1984 žije ve staré zemědělské usedlosti ve Starém Klíčově. - 70. výr. narození

Vecka, Vladimír, RNDr. - biochemik

* 14. 10. 1940 - Kostelec nad Černými lesy (okr. Praha-východ)
+ 15. 09. 2019 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: (red): O fakultě rozhodovala mince. Domažlický deník, roč. 15, 2006, 29. 09., s. 9, fot., Frait, K.: O budoucnost nemocnice se nemusíme bát. Domažlický deník, roč. 21, 2012, 03. 10., č. 231, s. 5., Úmrtní oznámení.

Anotace: Absolvent rakovnického gymnázia a Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze (1962). Dva roky po promoci nastoupil jako biochemik do laboratoře domažlické nemocnice, oddělení klinické biochemie posléze vedl na pozici primáře až do roku 2012. Své poznatky z praxe přednášel jako externí pedagog na Střední zdravotnické škole, mezinárodních kongresech klinické biochemie, později i na Univerzitě třetího věku v Domažlicích. Aktivní byl i na poli komunální politiky a sportu - 8 let působil jako zastupitel města Domažlice, podílel se na zrodu místního volejbalového oddílu. - 80. výr. narození

Voják, František, mjr. - předseda Sdružení zdravotně postižených

* 04. 10. 1930 - Milíkov (okr. Prachatice)
+ 07. 11. 2002 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Odešel neúnavný bojovník za zlepšení života zdravotně postižených. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 12. 11., č. 263, s. 17., Holý, J. P.: Byl voják nejen svým příjmením. Domažlický deník, roč. 11, 2002, 13. 11., č. 264, s. 17., Vzpomínka na p. Františka Vojáka. Domažlický zpravodaj, roč. 24, 2002, č. 12, s. 11.

Anotace: Vyučený obuvník ze Strakonice. Vojenskou základní službu vykonával na Chodsku u Pohraniční stráže, kde se stal vojákem z povolání. Posléze si doplnil středoškolské vzdělání. Sluchová vada jej přivedla mezi zdravotně postižené, řadu let pracoval jako předseda Sdružení zdravotně postižených. Z jeho iniciativy bylo v roce 1992 založeno Reha-centrum pro činnost zdravotně postižených, kde byl ředitelem. Zejména jeho přičiněním pak byly získávány kompenzační pomůcky pro zdravotně postižené. Byl také jedním ze zakládajících členů občanského sdružení Comité Budel v Holandsku. - 90. výr. narození

Vrbová-Kotrbová, Vilma - malířka

* 14. 10. 1905 - Kutná Hora (okr. Kutná Hora)
+ 26. 12. 1993 - Klenová (okr. Klatovy)

Místa působení: Pec pod Čerchovem (okr. Domažlice), Klenová (okr. Klatovy)

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 1995, s. 76. Plzeň: SVK, 1994., Kalendárium kulturních osobností Šumavy a Chodska, s. 143. P., MMM 1997.

Anotace: Akademická malířka, autorka mnoha dětských portrétů. Od mládí jezdila na Klenovou u Janovic nad Úhlavou. Jezdila i do Pece pod Čerchovem. Vystavovala v různých státech, v australském Sydney získala 1. cenu za dětskou podobiznu. Čestnou cenu obdržela v Paříži na Salonu Populiste. Roku 1976 obdržela za svou celoživotní práci Národní cenu ČSR. - 115. výr. narození

Založení Sboru dobrovolných hasičů (Domažlice, 01. 10. 1870)

- 01. 10. 1870 - Domažlice (okr. Domažlice)

Literatura: Beránek, V. et al.: Sbor dobrovolných hasičů Domažlice, s. 6-7. Domažlice: Sbor dobrovolných hasičů Domažlice, 2000., Internetové stránky SDH Domažlice, odkaz Historie našeho sboru.

Anotace: Nejstarší dochovaný písemný záznam o činnosti domažlických hasičů pochází z roku 1863, kdy místní hasičské družstvo pomáhalo hasit velký požár v blízkém německém městě Furth im Wald. Počátky sboru jsou však spojeny s tělocvičnou jednotou Sokol, která v Domažlicích vznikla v roce 1868. O dva roky později, dne 1. října roku 1870, pak došlo k přejmenování Tělocvičné jednoty Sokolské na Tělocvičně-hasičskou jednotu Domažlice. Toto datum můžeme považovat za oficiální den vzniku hasičského hnutí v Domažlicích. - 150. výr. události

Znovuodhalení pomníku Svobody v Domažlicích (Domažlice, 28. 10. 1945)

- 28. 10. 1945 - Domažlice (okr. Domažlice)

Literatura: Hana, O.: Výročí znovuožhalení pomníku. Domažlický deník, roč. 9, 2000, 26. 10., č. 250, s. 18.

Anotace: Během oslav státního svátku bylo dne 28. října roku 1945 provedeno opětovné odhalení pomníku Svobody v Domažlicích. Dílo akademického sochaře Otakara Švece z roku 1924 upomínající na domažlické občany padlé a nezvěstné na bojištích 1. světové války bylo totiž za Protektorátu rozebráno. V rámci opětovného odhalení v roce 1945 se uskutečnila přísaha nováčků místní armádní posádky, vlastní slavnost zahájil pěvecký sbor Čerchovan. Následně promluvil spisovatel Jan Vrba. - 75. výr. události

Zvěřina, Bohumil - sochař

* 12. 08. 1899 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

+ 30. 10. 1975 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Mrákov (okr. Domažlice), Praha

Literatura: (jph): Chodský sochař. Pravda, 66, 1985, 25. 5., č. 121, příloha, s. 8., Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 741. P., R. Ryšavý 1947., (jph): Pronásledovaný sochař. Nová Pravda, 1, 1990, 20. 11., č. 272, s. 5., Vorlíček, J.: Výročí sochaře B. Zvěřiny. Dom. deník, 8, 1999, 30. 9., č. 229, s. 15., Holý, J. P.: Životem pronásledovaný sochař Bohumil Zvěřina. Dom. deník, 9, 2000, 4. 12., č. 281, s. 16.

Anotace: V letech 1921-24 studoval na umělecko-průmyslové škole v Praze, mezi roky 1925-1929 pak na Akademii výtvarných umění u profesorů Mařatky a Štursy. Po úrazu v Tatrách téměř ohluchl. Usadil se na Chodsku, v Mrákově, kam přišel roku 1942 poté, co byl v Praze pronásledován a vězněn. Na kopci nad obcí měl chatu, která mu sloužila jako ateliér, dodnes se tam říká U sochaře. Roku 1941 vystavoval v Praze, v roce 1942 pak v Domažlicích. Autor pomníku prezidenta T. G. Masaryka v Újezdu nad Lesy, výtvarných děl Chodské ženy, Dudák, Chodská Madonna. Je také autorem pamětní desky, která byla odhalena 5. července 1947 na mrákovské návsi při příležitosti 100. výročí návštěvy Boženy Němcové v Mrákově. Po roce 1948 se dostal do vězení podruhé a to za ukrývání lidí, kteří odcházeli před komunisty na Západ. Nic mu nebylo dokázáno a z vězení byl propuštěn, do Mrákova se však již nevrátil. - 45. výr. úmrtí

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností Domažlicka na měsíc říjen 2020

Sestavil: Petr Vecka

Odp. red.: Bc. Lenka Schirová

Domažlice: Městská knihovna Boženy Němcové, 2020. Nestránkováno, 7 výtisků

Tisk: Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice